

Nu citi

O să scriu împotriva tuturor așteptărilor, tema este să scriu despre nimic, o variantă foarte ieftină de cuvinte așezate *random* pe o pagină supranumită "de istorie", pentru că nu-mi pasă de ce o să zici tu sau oricine altcineva – persoană importantă, gata să-mi judece forma de exprimare, pentru că vreau ca, după ce te-am făcut să-ți pierzi cinci minute din viață pentru un articol de nimic, să mă urăști și să nu mă mai saluți când ne întâlnim la o bere-n Unirii.

Așa că, singura cerere pe care o am e să-ți întorci acum privirea goală de pe acest articol de nimic și să începi să mă bârfești, că doar la asta te pricepi cel mai bine.

Varianta 1 (dupa o țigară și un pahar de lapte de la cutie)

Poveste despre Maria Anonim

Nebunește fug de îmbrățișarea celor care mă plac și conștientă mă arunc peste baricade interzise. Eu sunt deja sus, când tu începi să urci, când vrei să-ți spun că, da, o să-ți spun ce vrei să auzi, mă joc ping-pong cu neuronul tău, sunt mereu blondă când nu cânt, sub cerneala tatuajului meu se ascunde o mică cicatrice, transpir prostie, respir vorbele tale goale, te cred numai când mă minți frumos, mă plictisesc când îmi zici "te cunosc", încep să te ascult numai după câteva beri, te mint în continuare și te fac să te-nrăgostești atunci când credeai că mă urăști mai tare. Văd nimicuri în somn și știu că acum visezi la poza din stânga paginii pentru că sunt al dracului de fotogenică. Când te ascult deja visez cu tine gol, cu burta-ți de bere, tolănit și înecat în transpirația de după noapte, pierdută lângă tine eu zac și mă gândesc la altul ca o lady ieftină ce știi că sunt. Dar sunt a ta... doar până' la prima țigară de dimineață și e trist, dar tu ai vrut să ne lege doar scrumul ei. Da, da, așa, privește-mă. Mă amuzi când crezi aiureliile care le debitez. Aici e un *smile*. Sunt, iar tu, prostuțule, de când m-ai privit, ai încetat să mai exiști...

Varianta 2 (după un borcan de plicțiselă cu tine)

Îmi place când pătura de pe mine atârna ușor pe podea și eu stau cu un crac îndoit peste jumătatea care a mai rămas să-mi acopere goliciunea fizică și mentală. E la modă urbanul, cultura urbană mai ales, e la modă să mergi în Cărturești și să citești Cărtărescu, e *cool* să bei ca un porc ce ești și să reneghi orice valoare recunoscută și general acceptată. E mișto să cumperi cărți cu limbaj stradal pline de organe genitale și lipsite de logică, aparent profunde, dar, în realitate, neînțelese nici măcar de autor.

Cică sunt o floare de iarnă însetată de ploaia de vară. Și zic așa: ca și venirea anotimpurilor, promit că o să mă întorc. Dar eu nu cred în promisiuni.

Varianta finală

Asta nu e un text pompos, plin de fraze inteligente și profunde, nimic din ceea ce spun nu are darul de a impresiona cititorul, dealtfel foarte ușor de atins. Întinsă spate *pranayama* gând tu somn dorință visare ieftin baliverne cuvinte ieftine tu și mai ieftin noi tra la la crăcanată știulete dans amorfire delăsare drog un pupic păpădie somn simplu și greu nu poți să simți digital semnul exclamării.

Până la urmă, orice barbie e curvă și nici un ken nu merită.

MARIA ȘTEFAN
Colegiul Național Bănățean

Precum nisipul din clepsidră

Viața, acea carte care, odată începută, odată se sfârșește.

Oamenii ogliindți în carte sunt precum literele. Unele mari, rotunde, altele mici, îngrijite. Timpul încet, încet, încet, precum răsfoirea filelor, mergând tot înapoi ca într-un vis, unde spațiul este infinit.

Oamenii sunt adevărate ființe misterioase, ce pot fi pașnice sau agresive. Ei se aseamănă și se diferențează. Se pot asemăna prin multe trăsături. Fiecare face parte dintr-o rasă anume, dar fiecare poate să-și exprime sentimentele, fiecare poate să gândească, fiecare are suflet, fiecare are o familie, fiecare își câștigă viața prin muncă, fiecare are un talent al său, fiecare are o religie și, cel mai important lucru, fiecare persoană a fost creată de însuși Dumnezeu, la fel ca și planeta noastră.

Chiar dacă avem culoarea pielii diferită, vorbim limbi diferite, trăim în țări diferite, mâncăm bucate diferite, gândim diferit, avem slujbe diferite, hobby-uri diferite, culturi diferite, talente diferite, toți împărtășim un sentiment unic și de prețuit: iubirea.

Atunci când cineva îți zâmbește, când ochii tăi prind un luciu ciudat, când te simți frumoasă, când îți simți părul electrizat, când simți că furnicături îți zdruncină tot corpul, când fața ta pare mai luminoasă și mai optimistă decât de obicei, când visezi cu ochii larg deschiși, când ești neatență și zăpăcită, când simți o stare de euforie, când nu îți pasă de cei din jur dacă te contrazic, înseamnă că ești îndrăgostită. Hm, păcat că orice lucru are două tăisuri.

Atunci când vei fi îndrăgostită, ori vei radia de fericire, ori vei avea inima frântă și o batistă udă lângă tine cu o ciocolată fierbinte în timp ce plângi. Când îți vei simți trupul plin de furie, clocotind ca un vulcan gata să erupă în orice moment, când în ochii tăi apare un mic foc reprezentând o mică și vagă dorință de răzbunare, când în colțul ochilor vor apărea lacrimi sărate ce îți vor brăzda fața ca un bici, când buzele vor începe să tremure spasmodic de nervi și de durere, când te vei simți neajutorată, dată la o parte și urată de toată lumea, când ochii tăi parcă ar lua foc de atâtea probleme, când în sufletul tău se va dezlănțui o adevărată furtună plină de ură și furie dărâmand totul în calea sa în timp ce fulgere vor lumina coșmarul, înseamnă că ai inima împietrită de necazuri și de amintiri neplăcute, provocate de tristețe și, melancolie, gândindu-te "oare de ce e lumea așa de insensibilă și crudă cu tine, când avalanșe de țipăte îți stăbat urechile din partea prietenilor?"

Perfecțiunea este imposibilă pentru oameni, dar posibilă pentru Dumnezeu.

Deși mereu tindem să ajungem la perfecțiune, chiar dacă nu vom atinge niciodată acest scop, el fiind ca un deșert în care timpul nu există în clepsidră, trebuie să ne consolăm cu ideea că noi suntem perfecți în interior, dar imposibil să fim la fel și în exterior.

Unicitatea e greu de dobândit pentru obiecte, dar nu și în cazul oamenilor, fiindcă ei s-au născut cu acest dar de a fi unici datorită înfățișării, comportamentului și personalității ce se ascunde înăuntrul ființei lor.

OANA SORINA ȘANDRU
Școala Generală nr. 22

Coordonator de program:

MARIAN ODANGIU

Editor coordonator: VIOLETA FICARD

Echipe redacționale: **OANA ELISABETA CONDURACHE**, Liceul Teoretic „Vlad Țepeș”, **ANA MARIA PINTEA**, Școala Generală nr. 22, **NADINA IULIA ROMAN**, Liceul Teoretic Gătaia, **OANA SORINA ȘANDRU**, Școala Generală nr. 22, **MARIA ȘTEFAN**, Colegiul Național Bănățean, **OANA POPA**, Școala Generală nr. 22.

Printed by:

Fundația Vest pentru Jurnalism Regional și Euroregional Timișoara România

Românești, comuna Tomești, județul Timiș

FVJ © 2006

Dictionarul explicativ

al unui om adormit

Noaptea dormite doar pe jumătate sau pe un sfert sunt principala cauză pentru *frumoasele* (frumoasele) perle. Dar poate fi de vină și dragostea inexplicabilă și interiorizată pentru cei din jur.

În limbaj *perlesc*, pentru „*uni*” dintre noi *atmosfersă* înseamnă „atmosferă”. Probabil că profesorii de geografie ar face revoluție dacă ar vedea asta.

Gândind chiar obraznic, în subconștient, dăm naștere la *sexofon*, tizul lui „saxofon”. Promitem că nu ne mai gândim la ce nu trebuie!

Corectorul, în acest caz și autorul perlelor, spune: *avsând*. Corectare: *avnd*. Pe înțelesul tuturor, trebuia să iasă „având”.

Perla: *vestimație*. Prima corectare: *vestmentie*. A doua corectare, și ultima: „vestmentație”. Da' ce-am nimerit-o!

Persopanele („persoanele”) nu mai conținesc cu bijuteriile; *cupinde* pare a fi un amestec reușit din căpșorul drăgălaș al lui Cupidon, sufixul gerunziului „-ind”, deși nu are nici o legătură, și, la sfârșit, un „e” picat din avion. Același autor *surpride* pe monitorul computerului că a scris, de fapt, *să se vlaşe*, în loc de „să se lase”.

Trăsurile de pe fața adormitului sunt cu atât mai mirate, cu cât vede că *asculăm* o *rockincheiere*. Deși încă buimac după puținele ore de somn, omul le are cu italiană. Nu contează că nu știe absolut nimic din această limbă. El tot folosește, că doar seamănă cu dulcea românească, „vita” în loc de „viața”.

Perioada renașcentistă e mic copil pe lângă introducerea modei de pantaloni *trei-scurți*. Se vede cine a dobândit o *cultură* serioasă de-a lungul vieții.

Încropind o propoziție cu totul fără sens din cuvintele suferinșilor de perlită cronică, am ajuns la concluzia că *Halteromanii cinezi se uită acula* („acuma”) *la filme lecrimogene în carpul* („parcul”) *de copii mâncând mierele*. Acum, dăm *baxul* („bassul”) mai tare la glasul neatenției noastre, care spune clar și răspicat că nu am mai dormit de mult.

Iar noi toți, suntem cu *inim afrântă* de milă și compasiune pentru victoriosul somnambul.

În parte, adormitul nostru *înaparte* cam aiurea literele atunci când scrie.

ANAMARIA PITEA
OANA POPA
OANA SORINA ȘANDRU
Școala Generală nr. 22

Bacoviana

Întuneric

Afară-i frig și plouă neincetat
Și norii grei ne-acoperă speranța –
De e totul atât de-ntunecat
Și tot mai mare, parcă, e distanța ?

Pământul este tot pustiu
Și negura ce-l înconjoară se-ndesește
În jur, nimic nu mai e viu
Și lumea, parcă, se răcește.

În fiecare lacrimă este durere
Și-n fiecare gând o suferință,
De multe ori nu am nici o părere,
Ci doar o mare de cântă.

De multe ori privesc în gol
Și mă gândesc dacă n-aș fi,
Că viața n-are nici un rol
M-aș bucura de tot ar putrezi.

Și dacă tot s-ar preschimba în scrum
Și dacă apa va fi sânge,
Întreaga atmosferă va fi fum
Și nici o lacrimă nu va mai curge.

NADINA IULIA ROMAN
Liceul Teoretic Gătaia

PROBITAS 2006

Anul VI
No. 3
August 2006
Românești
Județul Timiș
România

Publicație realizată de participanții la cea de-a VI-a ediție a programului de inițiere, instruire și perfecționare în domeniul jurnalisticii

Editorial

World, let me say my word

Întorcându-ne la începuturi, când existența noastră era la primii pași, termenul de *a conștientiza* nu era foarte potrivit pentru mentalitatea umană. Eram și noi cum sunt acum fiarele din jurul nostru. Eram preocupată de hrană, luptam pentru supraviețuire și ne asiguram continuitatea speciei.

Însă, încetul cu încetul, mintea a rupt barierele neștiinței.

Începea cunoașterea. Începea simțul vieții.

Atunci, oamenii au început, cu adevărat, să gândească. Deși, poate că dacă acest lucru nu s-ar fi întâmplat, acum nu ne mai autodistrugeam.

Dar, odată pornită mașina gândului, oprirea ei este imposibilă. Trebuia să-și îndeplinească misiunea de *nimitor*.

De obicei, dacă spargem o vază, o putem lipi. Dar dacă ruinăm lumea, oare o mai putem reface?

Bineînțeles că aceste lucruri se întâmplă de-a lungul unei perioade nemăsurabile, timp în care nici nu realizăm ce facem de fapt.

Ce înseamnă lumea? Care e rostul nostru aici, în acest loc pe care noi îl numim Terra, sau Pământ sau Planeta Albastră?

Ne-am putea imagina cum, în clipa aceasta, printr-un telescop uriaș, roșu, niște ființe necunoscute ne privesc și se amuză cum clătita pe care am vrut să o întorcem se lipește cu zgomot de tavan.

Tu îți vezi de viața ta. Nu îți pasă că în timp ce tu tocmai ai alunecat pe o coajă de banană, un om tocmai a făcut infarct în celălalt colț al lumii. Zile întregi, luni întregi, trăiești liniștit până afli de un alt dezastru, o altă calamitate, și te bucuri că viața ta e altfel. Dar îți trece repede pentru că uiți. Viețile concurează, iar omul se bucură de trofeul câștigat la sfârșit – ești sau nu mulțumit de tot ce ai creat.

Tu trebuie numai să menții cursul vieții, așa cum crezi că e cel mai bine.

Viețile sunt paralele, unicate, asemănătoare, fără sens, minunate. Nucul ce-mi ține umbră are aceleași etape în viață cum am și eu și orice altă ființă vie.

Esența e, de fapt, complicitatea lucrurilor și simplitatea lor uimitoare. Știi că nu trăiești singur. De aceea, mai știi că nici nu vei muri singur și că în lume vor mai fi mii de oameni ce se vor stinge odată cu tine.

E greu să acaparezi cu privirea lanțul de dealuri din fața ochilor tăi. Dar ce ar fi să încerci să cuprinzi cu mintea miliardele de vieți ce se desfășoară zilnic lângă tine? Te ciocnești de ele, dar după câteva minute uiți de ele. Și realizezi că de fapt trăiești pentru tine, ca să-ți fie ție bine. Puțini sunt cei care trăiesc și prin dorințele celor din jur, încercând să le îndeplinească.

Totuși existența e cea care îți oferă pace, liniște sufletească, fericire, sau își croiește drum cu armate de lacrimi prin tine. Oricât de miseră sau de frumoasă ar fi viața ta, trebuie să o trăiești. Nu-i pune capăt, pentru că nu merită. Nu încerca să te gândești cum ar fi dacă nu ai exista. Ți-ar fi, sigur, un dor nebun de vecinul cu ochi albaștri de la etajul patru. Încearcă să zâmbești și soarele te va încălzi, pentru că doar zâmbind îi vei simți bunătatea. Încearcă să citești un fragment de carte și vei vedea că există oameni care gândesc asemeni ție. Nu uita nici de tine, dar nici de măruntele suflete de pretutindeni.

Winston Churchill spunea: "Lovește ținta o dată. Apoi lovește-o a doua oară. Apoi lovește-o a treia oară - ce pocnet trepidant."

Așa facem noi chiar cu noi înșine. Nu ne dăm seama, pentru că am intrat prea profund în propriul nostru joc...

OANA POPA
Școala Generală Nr. 22 Timișoara

Ilustrațiile publicației de față reproduc momente din activitatea participanților la cea de-a treia sesiune a celei de-a VI-a ediții a Programului de inițiere și instruire în domeniul jurnalisticii *Probitas 2006*, desfășurată la Centrul de Jurnalism Românești, comuna Tomești, județul Timiș, sub egida Fundației Vest pentru Jurnalism Regional și Euroregional Timișoara, Universității "Tibiscus" - Facultatea de Jurnalistică, Uniunii Scriitorilor din România – Filiala Timișoara și West City Radio Timișoara.

Satul istoriei

Privind în trecut, acum câteva sute de ani, vizualizăm cu nostalgie micuțul sat Românești-Gocești, ce reprezintă și astăzi puritatea stilului arhitectural bănățenesc.

Localizat în județul Timiș, în apropierea localității Făget, satul face parte dintr-un complex de obiective turistice. I se alătură comuna Tomești și Valea lui Liman, acestea fiind propice pentru petrecerea timpului liber.

Dacă ai avea ochi și urechi pentru mulțimea de legende din jurul tău, ai afla că, în trecut, satul era împărțit de către doi frați. Ei au numit aceste două teritorii Românești și Gocești. După moartea lor, cele două teritorii s-au contopit, purtând numele de Românești-Gocești.

Cu mult timp în urmă, vatra satului se afla în apropierea cimitirului de astăzi, însă oamenii au fost nevoiți să se refugieze la baza dealului, din cauza șerpilor care intrau până și în case.

În anul 1957 a început construirea bisericii satului cu Hramul Sfintei Paraschiva. Aceasta a fost terminată și sfințită zece ani mai târziu, pe data de 11 august.

Situată în cimitirul satului, biserica Sf. Ioan Botezătorul, acum în stare de restaurare, a fost adusă din Maramureș în urmă cu 450 de ani. În această biserică de lemn acoperită cu șindrilă se găsesc minunate picturi pe pânză, precum și alte obiecte de cult cu o vechime respectabilă.

Oamenii spun că pe vreme de ploaie, Peștera de la Românești – un alt obiectiv turistic important al zonei - „răsufală” prin izvorul Groșoara. În peșteră era și un izvor de apă potabilă, care acum este secat. Datorită acusticii deosebite, unice în Europa, peștera găzduiește anual concerte, în special de muzică simfonică. De asemenea, în a treia duminică din octombrie, se sărbătorește Ziua Peșterii de la Românești. Peștera are o mare încărcătură istorică: săpăturile arheologice desfășurate aici scoțând la lumină trei vase ce conțineau orz, ovăz, și respectiv grâu. Acestea se află acum la muzeul din Lugoj.

La capitolul Învățământ, satul dispune de o grădiniță și de o școală cu clasele I-IV. Alimentele se pot procura de la cele două mici magazine aflate pe șoseaua principală. Casa Națională Românești, cunoscută în sat sub numele de „Casa de cultură”, a fost fondată în 29 mai 1464. Acum, aici putem găsi și singura discotecă din sat, ce își începe programul la ora 22:00, în fiecare seară de vineri, în zilele de sărbătoare.

Vegetația oferă posibilitatea exploatării lemnului, datorită pădurilor numeroase. Livezile de pruni, merii, nucii, corcodușii, sunt printre sursele de hrană ale sătenilor. Oamenii prepară și țuică în această zonă. Ei culeg prunile coapte, le pun la fermentat într-un vas numit *ciubăr*, apoi le pun la fiert într-un cazan.

Răul Bega, ce străbate satul, este bogat în pește.

Sătenii cultivă legume și cereale. În trecut, oamenii foloseau excrementul de liilac din Peștera Românești drept îngrășământ pentru plante.

Nu încerca să trăiești în Românești dacă urbanul e pe placul tău. Pentru că nu o să poți să faci față. Dar dacă, totuși, printr-un efort major, ai reuși, răsplată va fi mare. Te-ai simți împlinit.

ANAMARIA PITEA
OANA POPA
OANA SORINA ȘANDRU
Școala Generală Nr. 22